

Begroting 2021

Visie, maar vooral ACTIE vereist.

Dinsdag 3 November 2020

Voorzitter,

Bij de reactie op de voorjaarsnota in juli jongstleden hebben we aangegeven, dat we nog nooit zoiets raars hebben meegemaakt sinds de laatste wereldoorlog. Het Coronavirus beheerst momenteel ons leven en we worden allemaal uit ons normale vertrouwde leventje gerukt. We moeten anders overleggen met onze achterban, anders vergaderen met collega's, we ontmoeten veel minder onze Astense burgers, missen het contact, etc. We dachten in juli op de goede weg te zijn, maar de harde realiteit leert ons iets anders. Maar voorzitter.... wij gaan niet bij de pakken neerzitten en zullen onze verantwoordelijkheid lokaal gewoon nemen, met waar nodig toch een kritische noot bij deze begroting.

Wat laat deze begroting zien?

Deze begroting is sluitend, maar daar heb je structureel ook alles mee gezegd.

Om hem sluitend te krijgen moeten we de reserve Eenmalige Bestedingen meer dan volledig inzetten, moeten we de REB zelfs aanvullen uit de Algemene Reserve en dan nog worden we gedwongen om de burgers op te zadelen met een fikse lastenverhoging.

Voorzitter, zo gortig hebben we het nog nooit meegemaakt.

College, we zien in het door u doorgestuurde overzicht, dat de Algemene Reserves in 4 jaar tijd bijna 7 miljoen zijn geslonken. Als deze trend zich zo voortzet, hebben we over een vijftal jaren minder dan 5 miljoen. Algemeen Belang staat voor een zelfstandige gemeente. Maar als deze lijn zich zo doorzet, ligt er toch een gedwongen fusie op de loer. Algemeen Belang is daar mordicus op tegen!

Kijken we door naar de komende jaren dan is er nog veel werk aan de winkel, terwijl er eigenlijk nauwelijks geld is om de lokale projecten in te vullen. Bekijken we de begroting op inhoud naar visie en meerjarenbeleid, dan moeten we constateren dat er niet veel strategische beleidsbeslissingen worden opgenomen. Vraag is of dat alleen komt door het gebrek aan middelen of ook door een gebrek aan fantasie, creativiteit of daadkracht.

De gerealiseerde woningbouwprojecten komen nog voort uit het vorige college. Er zit, lijkt het, een enkel nieuw project aan te komen zoals de woningbouw Ommel. Maar een stevig

plan om de woningbouw voor doelgroepen als jongeren met starterswoningen vlot te trekken, lijkt nog te ontbreken. Algemeen Belang maakt zich hard voor extra woningen. College, ga grond aankopen die geschikt is voor starterswoningen. Bij deze roepen we de raad op om ons te steunen om een krachtig signaal aan het college te geven.

Ook op andere gebieden ontbreekt een stevige visie. Hier moeten we aan gaan werken. We noemen een paar aandachtgebieden naast de woningbouw: werkgelegenheid, het Sociale spectrum, ons buitengebied en samenwerking met anderen zonder onze zelfstandigheid te verliezen.

Wat Algemeen Belang ziet, is dat er met enige regelmaat afgeweken wordt van het coalitieakkoord. Terwijl het soms beter is om het wél te doen, gebeurt dit wéér niet. Dat is meten met 2 maten.

Het behouden van een sterk onafhankelijke gemeente holt achteruit. De financiële reserves worden met grote regelmaat aangesproken en de lasten worden verhoogd.

De behouden koers van de afgelopen 10 jaren heeft ons een goede financiële basis opgeleverd met een uitstekend weerstandsvermogen, maar momenteel wordt er veel te makkelijk omgegaan met deze voorziening en continu een greep gedaan uit onze spaarpot. Denk hierbij aan het SHP, het nieuwe gemeenschapshuis en het museum. Het lijkt wel of we onuitputtelijk uit een bron kunnen putten. Welke bron blijft echter onduidelijk. Straks moet de burger dit tekort weer aanvullen door extra OZB verhogingen en nog forsere milieutarieven.

En dat is wat Algemeen Belang niet wil. Deze OZB mag buiten eerder gemaakte afspraken NIET MEER VERDER verhoogd gaan worden.

Tot hier en niet verder dus.

College: wat gaat u doen om een en ander veel beter in balans (en grip) te krijgen: sluitende begroting zonder forse lastenverhoging voor onze burgers.

We zien veel projecten goedgekeurd worden in de raad met een bepaald budget. Vervolgens worden deze projectbudgetten veelal fors opgehoogd. Denk aan de projecten op het gebied van infrastructuur die financieel sterk oplopen, denk aan de budgetten bij onze onderwijshuisvesting en de enorme stijging van de kosten van afvalverwerking.

Wat gebeurt hier..... is de raad op het verkeerde been gezet, is de zaak in het begin te rooskleurig voorgesteld? Of zijn de overschrijdingen het resultaat van onkunde en foute aannames? Zo kan de raad van Asten toch niet fatsoenlijk besturen!

De budgetverhoging bij het fietspad Dijkstraat is goed uit te leggen vanwege het inbouwen van extra veiligheidsmaatregelen. Maar soms lijkt er echt fout gecalculeerd te worden c.q. moet je je afvragen of je een noodzakelijke voorziening wel moet voorzien van allerlei extra's.

De overschrijding bij de scholen is fors, maar hebben we hier vooral te maken met verkeerde informatie in de basis of bij het opstellen van de plannen?

Algemeen Belang wil geen overschrijdingen meer zien bij de infraprojecten. Desnoods moeten bij projecten de ambities naar beneden bijgesteld worden.

Voor Algemeen Belang is de enorme stijging van de milieukosten en dan vooral de plotselinge enorme stijging bij de afvalverwerking onbegrijpelijk. De oorzaak is volstrekt onduidelijk en wordt in dit begrotingsstuk ook niet behoorlijk uitgelegd. Heeft men in de Blink-samenwerking zitten slapen, wordt er verkeerd ingekocht? Een analyse en actie is hard

nodig. We willen meer en eerder informatie, het inzien van de kwartaal- en halfjaarcijfers is een must voor Algemeen Belang. Wethouder, dit zijn volgens ons sturingsmaatregelen om het in de hand te houden.

De groene container is een gratis voorziening en er zou nu fors voor betaald moeten worden.....Of zijn we als raad eerder voor het lapje gehouden. Eerst naar € 0 en nu weer naar €4,00..... Ter vergelijking: in omringende gemeenten betaalt men €1,90 en in Asten moeten we naar €4,00. We pleiten ervoor, om deze voorziening gratis te houden, want dit valt niet uit te leggen aan de burger. De lokale tarieven moeten we in de hand houden!
Wellicht dat het huidige inkoopbeleid ook eens goed tegen het licht gehouden moet worden.

Voorts moeten we ook in de eigen organisatie durven te kijken. Zoeken naar goed bestuur met inhoudelijke kwaliteit. Er zijn te veel dossiers die niet lekker lopen.

Als voorbeeld: SHI had in principe al lang gehuisvest kunnen worden als men beter was omgesprongen met de vergunningverlening. Nu lopen er nog gerechtelijke procedures tegen de gemeente en moet er met het bedrijf noodgedwongen een andere locatie gezocht worden.

We zien (zoals wordt voorspeld) bij de tekorten in het sociaal domein een kanteling of wending om deze terug te dringen. Daarvoor onze complimenten.

Maar we stellen voor om te proberen de lat nog wat hoger te leggen De verantwoordelijke wethouder mag wat ons betreft op pad om te kijken bij omliggende gemeenten wat die gaan doen m.b.t. bezuiniging op bijvoorbeeld dure begeleiding (o.a. Deurne) en het oproepen van welvarende burgers om niet onnodig gebruik te maken van voorzieningen (o.a. Geldrop en Eindhoven). De grip op het sociaal domein moet groter en de 50 k tot 250k kan, wat ons betreft, omhoog.

Wethouder, zijn zulke voordelen ook te behalen in de jeugdzorg?

Voorzitter, we zien dat er reuring in Asten is omtrent het SHP, recent via Social Media. Er is dus nog steeds onduidelijkheid bij de Astense burgers.

Wethouder, hoe gaat u hiermee om?

We zien dat geld uit het gemeentefonds steeds meer naar de grote steden gaat en dat de zelfstandige dorpen worden vergeten. Naast de acties die al gepleegd zijn o.a. via het VNG moeten we nadenken over verdere acties door kleinere gemeenten tegen herschikkingen in het gemeentefonds (na eerdere te forse budgetreducties bij overgedragen taken) en vervolgens tot een gezamenlijke aanpak komen. Wellicht starten met een stevige brief gericht aan alle Kamerfracties in Den Haag, waarin (met argumenten omkleed) het onrecht wordt aangekaart en dan een stevig geluid met steun van de omliggende dorpen, die met hetzelfde probleem te maken hebben.

Dan nog de volgende aandachtspunten waarvan wij denken dat deze uit beeld zijn geraakt:

Toerisme

Het stimuleren van de toeristische sector volgens het subsidieprogramma is matig. Eigenlijk worden maar een paar onderdelen genoemd, waarvan het museum veruit het meeste budget krijgt. Daarnaast is er aandacht voor het centrummanagement en de VVV.

Dit alles is te weinig om Asten toeristisch op de kaart te zetten. Ook hier zijn geen nieuwe initiatieven en dat moeten we beter gaan doen. Er is veel subsidie te verkrijgen voor deze sector.

We moeten beter zorgen dat we een aantrekkelijk buitengebied krijgen met een juiste biodiversiteit waardoor men weer graag naar Asten wil komen.

De toekomstagenda

We zien hier nog zeer weinig van. Vooralsnog is het voor Algemeen Belang nog steeds een visie zonder concreet resultaat.

Groenonderhoud

Voorzitter, we krijgen veel opmerkingen over het groenbeleid. Het onderhoud van wegen en groenstroken loopt achter: het onkruid tiert welig. De eerste aanblik van Asten is geen fraaie.

Voorzitter, we weten wel dat we moeten bezuinigen, maar we zijn ook voorstander van anticyclisch denken. Verantwoord investeren in deze tijd van bezuinigingen. Indien er nog ruimte mocht komen in de eenmalige middelen, dan zien wij graag een bijdrage aan de burgerinitiatieven zoals het processiepark in Ommel, de herinrichting van het Vorstermansplein in Heusden en het skatepark bij het evenemententerrein in Asten.

Mochten we er in de toekomst structureel echt niet uitkomen dan zou u nog eens moeten kijken naar een ambtelijke samenwerking met Someren en/of Deurne.

Al met al er staat ons nog heel wat te wachten. Belangrijk is dat er een goede structuur gaat komen in de uitgaven. Geen ad-hocbeslissing, waardoor te pas en te onpas maar een greep wordt gedaan uit onze spaarpot. Die wordt op deze manier binnen een paar jaar volledig opgesoupeerd!

We dienen alle kosten meer dan goed in beeld te hebben en alle projecten beter te calculeren, zodat we niet voor verrassingen komen te staan.

We moeten financieel gezond blijven en onnodige lastenverzwaringen voorkomen.

Een jaarlijkse beoordeling van de benodigde wethoudersformatie is afgesproken in het coalitieakkoord. Daarbij zou rekening gehouden moeten worden met het gewicht van de portefeuilles (wethouder van Moorsel heeft een kleiner pakket dan zijn voorganger) en de nieuwe digitale manier van overleg (vergt het overleg nog 506 uur bij wethouder Bankers?). Is 2,8 FTE voor de wethouders dan wel echt nodig?

Wij vragen veel van de burgers. Dan moet je ook eisen aan jezelf durven stellen.

Tot slot natuurlijk onze dank aan allen die weer hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit begrotingsdocument. Maar er zal gewerkt moeten worden aan een betere visie en een meer zuinige en betere invulling van die visie. Een opgave op zich voor college en raad!

Fractie Algemeen Belang

Paul Bakens

Frank Hurkmans

Jos Jacobs

Frank van de Kerkhof

Jaap van Lieshout

Mary-Nell van de Ven - Schriks

Lilian Vossen